

פסק הלכה בעניין הסכם קדם נישואין הכולל חיובי ממון לסרבני גט

הננו בזאת לגלות את דעת ההלכה בעניין הסכם קדם נישואין המוצע ע"י גופים שונים והכולל חיובי ממון המוטלים על בעל ו/או אישה המסרבים להתגרש, שהסכם זה מנוגד ליסודות ההלכה, ועלול להוביל ח"ו לבעיות חמורות של גט מעושה וממזרות, זאת מלבד הרס קדושת חיי המשפחה כשבכל עת אחד מבני הזוג יכול בנקל לאכוף גירושין.

הסכם מסוג כזה כבר נפסל ע"י הרבנים הראשיים לישראל רבי אברהם שפירא זצ"ל ורבי מרדכי אליהו זצ"ל, בהחלטת מועצת הרבנות הראשית משנת תשמ"ו. וכן נפסל ע"י רבה של ירושלים רבי בצלאל ז'ולטי זצ"ל בתשובה משנת תשמ"ג.

הנוסח של הסכם קדם נישואין היכול להיות מקובל עפ"י ההלכה חייב להיות כפוף לשני התנאים דלהלן:

1. החיוב הכספי (הנקרא בהסכם 'מזונות') יחול בכפוף לכך שבית הדין הרבני פסק שיש לחייב את המזונות על פי דיני המזונות הרגילים, דהיינו לאחר פסיקת חיוב הבעל לתת גט שכתוצאה מכך נוצר חיוב "מזונות מעוכבת להינשא מחמתו".
2. סמכות ההפעלה של ביצוע ההסכם ('הוצאה לפועל') תהיה כפופה להוראות בית הדין הרבני שיקבע באילו נסיבות קיים חיוב ממון על פי הדין ומה הם אמצעי ההוצ"ל הנכונים עפ"י ההלכה בכל מקרה לגופו.

הסכם כזה, הראוי למימוש רק במקרה שנפסק חיוב לגרש, הוצע על ידי רבי בצלאל ז'ולטי זצ"ל (הפרדס שנה נז חוברת ז' ס' ל'), בעוד שהסכם שלא עונה על דרישה זו נפסל על ידו. על כן אין מקום להסכם קדם נישואין אלא לאחר שעקרונותיו הם כאמור.

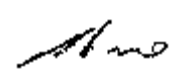
אמנם גם להצעתו של רבי בצלאל ז'ולטי היו מתנגדים בשל חשש גט מעושה, ובתוכם גם רבי שאול ישראלי זצ"ל (שו"ת במראה הבזק, ח"א סי' צד, במהדורה הראשונה אשר נדפסה בחיי המחבר), אך כעת הוצע נוסח הנקרא 'הסכם לכתובה הודית', הכולל בנוסף לעקרונות האמורים לעיל גם מתן תשלום כספי לצד הסרבן. בצירוף עיקרון זה לעקרונות האמורים לעיל ניתן לדעתנו להתגבר גם על חששות דעת המחמירים הנ"ל.

אנו שבים על קריאתנו, לפיה אין לערוך ולחתום על שום הסכם קדם נישואין מלבד ההסכם הנקרא "הסכם לכתובה הודית".

ועל זה באנו על החתום בחודש תמוז תשע"ו

מצטרף לגבי הנוסח הבינלאומי של
ההסכם לכתובה הודית המתורגם לאנגלית

הרב אברהם דוב ליון

הרב דב ליאור